

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศไทย เป็นอย่างมาก โดยสามารถทำรายได้เข้าสู่ประเทศไม่ต่ำกว่า 2.5 แสนล้านบาทต่อปี ซึ่งสามารถนำไปช่วยลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน และการที่นักท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้นนั้นยังจะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้ เพิ่มอัตราการจ้างงาน ซึ่งทำให้เกิดผลประโยชน์ในวงกว้างต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยกำหนดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยทำการศึกษาเฉพาะประเทศที่สำคัญ 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ฮ่องกง และจีน โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน และวิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ใช้ข้อมูลสถิติภูมิรายปีในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2525-2544

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างต่างประเทศที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยในปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ ฮ่องกง และจีน ในทิศทางเดียวกัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย และญี่ปุ่น ในทิศทางตรงกันข้าม ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ และจีน อัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศญี่ปุ่น ในทิศทางตรงกันข้ามรายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน ในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเทศฮ่องกง สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวเทียบกับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศสิงคโปร์ ในทิศทางเดียวกัน ยกเว้นประเทศมาเลเซีย และญี่ปุ่น สัดส่วนของรายได้ต่อหัวของนักท่องเที่ยวเทียบกับดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ญี่ปุ่น และฮ่องกง ในทิศทางเดียวกัน งบประมาณสนับสนุนการท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมาของประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย ฮ่องกง และจีน ในทิศทางเดียวกัน ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงเหตุการณ์ไม่สงบหรือวิกฤตต่างๆ มีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงการเปลี่ยนมาใช้อัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการของประเทศไทยมีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ฮ่องกง และจีน ตัวแปรหุ่นที่แสดงถึงปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีนัยสำคัญในการกำหนดปริมาณนักท่องเที่ยวจากประเทศจีน และมาเลเซีย

Tourism industry is very important to Thailand. During 1999-2004 tourism industry could bring foreign income to Thailand at least 2.5 billion baht per year. The income from tourism industry could improve balance of payment. Increasing number of international tourists could provide more employment, more income distribution that could be useful for the economic growth of Thailand.

The objective of this thesis is to study the factors determining the number of international tourists from East Asia. Only five major countries, Malaysia, Singapore, Japan, Hong Kong, China, were selected. Multiple regression model was applied and ordinary least squares technique was utilized in the study. Data used in the thesis were secondary annual data from 1982-2001.

The study found that number of international tourists of the previous year change in same direction with the number of tourists from Singapore, Japan, China and Hong Kong in present year. Average expenditure of the international tourists change in opposite direction to the number of tourists from Malaysia, Japan except Singapore and China. The ratio of price index of the tourists 's countries to price index of Thailand change in opposite direction to the number of tourists from Japan. Real income per capita of the international tourists change in same direction with the number of tourists from China except Hong Kong. The ratio of real income per capita of the international tourists to average expenditure of the international tourists change in same direction with the number of tourists from Singapore except Malaysia and Japan. The ratio of real income per capita to price index of Thailand change in same direction with the number of tourists from Malaysia, Japan and Hong Kong. Government expenditure to support tourism change in same direction with the number of tourists from Malaysia, Hong Kong and China. Crisis in other countries were significantly determined the number of tourists from Malaysia, Singapore and Japan. Changing in exchange rate of Thailand into managed floating exchange rate was significantly determined the number of tourists from Malaysia, Singapore, Hong Kong and China, while year with tourism promotion campaign were significantly determined the number of tourists from China and Malaysia.